

STUDIERINGEN OG MISJONSARBEIDET

av

AASMUND DALE

Det gamle utsagnet: «Uten kunnskap, ingen kjærlighet» er til en viss grad riktig. Også for misjonens vedkommende. Kunnskapen hjelper kjærligheten til å finne mål for sin virksomhet.

Et av de midlene som i dag anses som best egnet til å formidle kunnskap, er studieringen. De vanlige former for kunnskapsmeddelelse, så som foredrag, utstilling, filmer o. l., må få noe mer aktiviserende som tillegg. I studieringen kan både den enkelte og grupper av mennesker komme i aktivt arbeid med kunnskap som angår misjonen. Det er verd å merke seg at de første studieringer som overhodet kom i stand i Norge, var misjonsstudieringer. Disse ringene fikk en betydning for misjonsinteressen som neppe kan vurderes høyt nok. Her skal vi vise hvilke muligheter som byr seg innen rammen av det som i dag kalles studiering, og som vi gjerne bestemmer slik: en studiering er en gruppe av mennesker, ikke for stor og ikke for liten, som regelmessig kommer sammen for planmessig å sette seg inn i et emne.

De vanligste former for studiearbeid

Boken er det vanligste grunnlaget for studiearbeidet, også innen studiet av misjonsemner. En kan gjøre det slik at når gruppen kommer sammen, leser deltagerne høyt fra en bok om misjon. Etterpå kommer en fri samtale i tilknytning til det leste. Det finnes bøker som egner seg godt for slik lesning. Men svært ofte vil en ha behov for et mer målbevisst arbeid med boken. Til en rekke bøker som omhandler misjonsspørsmål, er det utarbeidd studieplaner. En regner med at deltagerne leser boken hjemme, tenker over spørsmålene som studieplanen

har satt opp for det avsnittet som leses, og arbeider gjerne med arbeidsoppgaver som er gitt. Selve studiesamværet blir brukt til å friske opp denne kunnskapen, utdype den noe, gi vurdering av hva som er viktig og mindre viktig, hjelpe hverandre til klarhet der noe er uklart, og finne fram utfyllende stoff der en mener at boken ikke gir tilstrekkelig veiledning.

La oss se på et eksempel: Dersom en bruker Erik W. Niensens bok: «Den missionerende Kirke» (dansk) som studiebok, vil en få to slags stoff behandlet: Først brukes fire studiekvelder til innføring i misjonens vilkår i Kina, India, den nære Orient og Afrika. Deretter bruker en seks studiekvelder på aktuelle misjonsproblemer: 1) Misjonær oppgaver og problemer, 2) Fra legemisjonens arbeid, 3) Skolen i misjonens tjeneste, 4) Den misjonerende kirke, 5) Aktuelle problemer, og 6) Hvorfor misjon? Studieplanen bak i boken hjelper oss til denne fornuftige inndeling.

Nå finnes det mange bøker som bare behandler ett felt, eller ett land og misjonsarbeidet der. Vi har andre bøker som konsentrerer seg om misjonens historie, eller om misjonsproblemer. Vi har mye å velge mellom. Vansken er at så mye av det som er skrevet, selv for få år siden, i dag er for gammelt. Det skjer store forandringer på så kort tid i de landene som misjon drives i.

Flere bøker eller artikler fra tidsskrift og blad kan danne grunnlaget for en studiegruppes arbeid med ett eller flere bestemte emner. Her er det viktig at en plan er utarbeidd, som kan hjelpe gruppen til å finne de rette bøkene eller artiklene. Vi kan tenke oss at en gruppe vil ha innsikt i hvordan et alminnelig misjonsarbeid arter seg. En kan da ved hjelp av slike midler som er nevnt, arbeide etter denne planen (forslaget gjengis fritt etter «Ungdom og Ydre Mission»): Første kveld: *En menighet blir til*. Her danner en seg et bilde av begynnervansker, forkynnelse, dåp, kirkebygging o. l. Annen kveld: *Arbeid i misjonsmenigheten*. Om møter og gudstjenester, barnearbeid, kvinnearbeid, evangelister osv. Tredje kveld: *På skolen*. Om skolemisjonens betydning, hva en underviser i, hvordan dette

gjøres, forskjellige former for skoler. Fjerde kveld: *Misjonslegen*. Om lege- og hospitalvirksomhet. Om tropesykdommer osv. Femte kveld: *Ungdomsarbeidet*. Forskjellige former for slikt arbeid beskrives, og de forskjellige ungdomsproblemer på misjonsmarkene drøftes.

Brevkurs kan med fordel brukes av en studiering i misjonsspørsmål, og flere misjonsselskap har latt utarbeide kurs til slike emner. Litteraturoversikten vil vise hvilke. Dessverre har i mange tilfelle forholdene forandret seg sterkt etter at de fleste av disse kursene er skrevet. Forhåpentlig vil det komme nye kurs snart, som er å jourført. Fordelen med brevkurs er blant annet at ingen trenger å være spesielt skikket for lederopp-gaven. Svarene en kommer fram til, sendes nemlig inn til skolen, og blir rettet av kyndige personer. En bør være oppmerksom på at om en bruker brevkurs, vil en vanligvis trenge to kvelder for å komme gjennom ett brev.

Tidsskrifter brukes dessverre for lite i studieringene. Når en tenker på hvilke verdifulle artikler som finnes i f. eks. Norsk Tidsskrift for Misjon, og som passer nettopp for studiearbeid, er dette meget beklagelig. For i et tidsskrift får en innblikk i situasjonen slik den er *i dag*, mens en bok mange ganger er for gammel allerede mens den er i trykken. Artikler fra det nevnte tidsskrift, sammen med aktuelle artikler i de forskjellige misjonsblad vil gi god og tilstrekkelig hjelp dersom en vil ta fatt på et studium av f. eks. «Hovedproblem i misjonsarbeidet i dag» med slike emner: Kristendom og kommunisme på misjonsfeltene. Misjonen og raseproblemet. Misjonen og Indias kastevesen. Misjonen og muhammedanismen o. l.

I tidsskriftene kan en også få med de siste tallene fra statistikk som angår misjonen på forskjellige områder.

Fagmannen vil det alltid være verdifullt å ha med i en slik gruppe. Det kan være en misjonær, men det kan også være en som gjennom mer omfattende studium har sikret seg stor innsikt i misjonsarbeidet. Faren med fagmannen er at han på sin side lett kommer til å ta med annet enn det ringen egentlig skulle studere, og at deltagerne blir for lite aktivisert siden de

har et levende oppslagsleksikon mellom seg. Det som imidlertid alltid er viktig for en gruppe, er at én eller flere av deltagerne har kjennskap til *hvor* en kan skaffe seg opplysninger som trenges.

Foredraget skal vi ikke bruke mange ordene på. Men vi vil betone at for et medlem av en ring betyr det mye i kunnskapsvekst og i retning av større innsikt i spørsmålene at han får formet på papiret de meninger han kommer fram til under planmessig lesning av stoff med tanke på et bestemt emne. I praksis er det ikke så mange ringer som kan gjennomføre foredrag ved *hvert* samvær. Med de muligheter som en lydbåndopptager i dag gir, kan en imidlertid ta opp verdifulle foredrag ved misjonsstevner o. l., og bruke disse som samtalegrunnlag eller til utfylling i en studiering.

Samlerarbeid kan vi kalle det de driver med i enkelte grupper som arbeider med misjonsspørsmål. Emner kan være: et bestemt misjonsdistrikt, et bestemt land eller verdensdel, vilkårene for et bestemt kjønn eller en aldersgruppe eller en sosial stand. Gruppen får kastet lys over emnet ved å samle sammen bilder og artikler eller meldinger fra misjonærer, statistikk o. l. Dette samles i en mappe eller en arbeidsbok. Materialet som en på denne måten skaffer seg, danner grunnlaget for drøftingene i ringen. Personlig formede innføringer eller foredrag kan også innlemmes i denne mappen.

En noe annen form for samlerarbeid har vi der hvor den enkelte deltager får tildelt en bestemt oppgave. La oss anta at ringen vil bli bedre kjent med et bestemt misjonsfelt. En av deltagerne blir spesialist på landets historie, en annen på de sosiale forhold der, én setter seg godt inn i de religiøse forhold på stedet, en annen i de kulturelle. En har som spesialitet misjonens historie i dette landet, en annen vet best hvilket arbeid som gjøres i dag, mens ennå en annen setter seg inn i nye problem og oppgaver som misjonen her er stillet overfor. Kan da en siste bli spesialist på å skaffe gruppen godt bildestoff fra feltet, skulle en planmessig drøfting i ringen bli til stor berikelse for alle.

Noen mer spesielle arbeidsformer

Filmen har misjonsselskapene satset mye på i de senere år, og har sikkert gjort klokt i det. Nå har dessverre all film den siden ved seg at den lett blir betraktet som ren underholdning. Dette gjelder også misjonsfilm. For en del henger det nok sammen med at filmen ikke blir utnyttet nok under samværet. Her kan mye gjøres. Mye ville være vunnet om misjonsselskapene lot utarbeide en enkel studieveiledning til filmen, gjerne i form av en del greie spørsmål som kunne hjelpe tilskuerne til større oppmerksomhet under fremvisningen, og til bearbeidelse etter at filmen har vært vist. Det skal ikke så mye til før en har en verdifull samtale i gang. Spørsmålene kan være som disse: Hva så du av spesiell interesse i filmen? La du merke til klesdraktene? Vegetasjonen? Byggestil? Redskapene? Tryllemidlene? Hvorfor ble de brukt? Hvordan? Så du skolen? Hva betyr skolens undervisning i misjonsarbeidet rent menneskelig? Kristelig? Så du evangelisten? Hvilke midler brukte han for å få fram budskapet klarest mulig? Rekken kan fortsette i det uendelige.

Har filmen en god kommentar, gjelder det om å utnytte den best mulig i den påfølgende samtale. Deltagernes oppmerksomhet vil øke betraktelig om en før fremvisningen forteller at en skal samtale om filmen etterpå.

Filmbåndet blir tatt mer og mer i bruk også for å fremme kunnskap om misjon. Dersom en god kommentar er utarbeidd, danner filmbåndet kanskje et enda bedre samtalegrunnlag enn film. Det lønner seg å søke kontakt med de enkelte misjonsselskap for å få greie på hvilke muligheter som her byr seg. Også i tilknytning til bånd er det viktig å friske opp og å utdype de kunnskapene filmbåndet gir. Normalt burde alle misjonsfilmbånd være forsynt med en enkel studie- eller samtaleveiledning.

Intervjuet er blitt en mer og mer brukt fremgangsmåte i studiearbeidet. Innbys en fagmann (denne gang en misjonær) til gruppen for at han skal holde et foredrag om et bestemt emne, enten som utfylling eller som en del av studieplanen, vil

en ofte bli noe skuffet. Hvorfor? Ikke fordi fagmannen ikke hadde mye godt å fare med, men fordi han brukte så mye tid på ting som egentlig lå utenfor gruppens arbeidsfelt, og altfor liten tid på det egentlige. For å sikre seg at en får med det som interesserer, innbyr en istedet fagmannen til et intervju i gruppen. Lederen og deltagerne spør og graver om problem og spørsmål som ligger innenfor rammen av studieplanen, men som en vanskelig kan få svar på eller riktige forestillinger om uten å få den erfarne fagmanns uttalelser om det. Det sier seg selv at et slikt intervju krever forberedelse — fra deltagerens side! Fagmannen innbys derfor normalt *etter* at stoffet han skal utdype, er gjennomgått.

Misjonssalmer skulle flere ofre et studium på. For disse peker mange ganger på viktige historiske hendinger innen misjonsverdenen, og gir innføring i sentrale kristne tanker om misjon. Salmen «Oppløft ditt syn, o kristen sjel» er én i rekken av mange andre som kan lære en det rette misjonssyn, og som kan lære oss å tale om misjon uten å bruke den tradisjonelle misjonstale-terminologi!

Fortelling og opplesning av fortellinger fra misjonsmarkene kan også ha sin store verdi i studieringen. Mange ganger vil nettopp fortellingen komme med kjøttet til det skjelettet som vi gjerne blir stående tilbake med om vi bare snakker om problemer og historie. I denne sammenheng vil vi anbefale litt lesning av de fargedes eventyr, legender og sanger, for å få et lite innblikk i deres tankeverden. I de senere år har vi fått flere verdifulle utgaver av slik litteratur på norsk.

Opptrinnet eller dramatiseringen vil vi også nevne. Vi sikter her ikke til det meget høytidelige og grundig forberedte opptrinn, men til ganske enkel dramatisering av viktige hendinger i misjonshistorien. Det kan f. eks. være en avgjørende samtale som på denne måten gjengis. Rimelig nok vil et slikt opptrinn bare komme som en ekstrahending i studieprogrammet. Men hva vil det ikke si for en mer saklig drøfting av de spesielle forhold i Sør-Afrika, om en lot en av deltagerne leve seg inn i tankegangen til en nasjonalistleder der nede, mens en annen

levde seg inn i en boers tankegang og forutsetninger, og disse ga seg til å drøfte motsetningsforholdet og retts- og skyldspørsmålet? Eller Indias holdning til misjonærer? Her er stoff nok å ta av.

Dialogen faller det nokså naturlig å nevne i denne sammenheng. En bruker denne fremstillingsformen for å få historien eller biografiske skildringer mer levende, og slik tilrettelagt at en blir oppmerksom på det som er viktig, avgjørende vendepunkt, noe merkelig eller uventet e. l. Dette oppnår en ved å la én av deltagerne fortelle, mens en annen skyter inn spørsmål på passende steder. Spørsmål, utrop, innvendinger o. l. avtales på forhånd. Hvor dette er brukt, setter en stor pris på fremgangsmåten.

En må være oppmerksom på at de mer spesielle former for innslag i studiarbeidet bare vil gjøre sin nytte når de kommer inn som avveksling eller enkelthendinger i programmet. Alt spesielt krever nemlig uforholdsmessig mye tid.

Bibelstudiets plass i misjonsringen

Det sier seg selv at for en studiering som virkelig vil sette seg inn i misjonens egentlige vesen, vil det være nødvendig gang på gang å vende tilbake til Bibelen for å se hva den uttaler om sentrale spørsmål som dukker opp under drøftingene. Men mange ganger vil det være klokt om en simpelthen driver planmessig bibelstudium med tanke på f. eks. emner som: «Bibelen om misjonens mål og midler» o. l. En del brevkurs er skrevet for slike som vil arbeide med misjonen i bibelsk lys.

Litt om selve studiarbeidet

En ring som arbeider med misjonsemner, vil arbeide best om den gjør seg nytte av råd og vink som håndbøker gir for vanlig gruppestudium. I det følgende vil vi peke på noen momenter som kan være til nytte særlig for misjonsstudieringer.

1. En misjonsstudiering vil oftest ha fordel av å kombinere f. eks. et bokstudium med andre innslag i samværet, så som opplesning, fortelling, intervju, film eller filmbånd, «aktuelt

kvarter», spørrekonkurranse o.l. Sørg bare for at dette skjer innenfor rammen som planen setter for studiet.

2. Vær konkret! Deltagerne bør få en levende forestilling gjennom illustrasjoner og eksempler. Ofte vil det derfor lønne seg bedre å ta fatt på et sterkt begrenset område, og studere dette grundig, enn å arbeide med noe som er omfattende, men altfor generelt.

3. Gjør nytte av statistikk, tall, tegninger og bilder.

4. Gi arbeidsoppgaver til flest mulig av deltagerne. Grundig arbeid hjemme gir mangedobbelt utbytte i ringen. Bruk til studiet en arbeidsbok både individuelt og for gruppen, med plass for sammendrag av gjennomgåelsen i gruppen: bilder, tegninger, statistikk, brev, aktuelle utklipp o. l.

5. Bruk god tid til samtale, og sørg for at en under samtalen får de nødvendige opplysninger, at uklart blir klargjort, sammenfatninger gitt, og vurderinger av hva som er viktigst i kunnskapsstoffet gjort.

6. Noen av de arbeidsoppgavene som det faller naturlig å ta opp i studiegrupper skal vi nevne:

a. *Landets* (misjonslandets) historie, kultur, religion, sosiale forhold, klimatiske og næringsmessige forhold.

b. *Misjonens* historie på stedet, arbeidet som gjøres i dag, og hvilke former for misjon vi har.

c. Hvordan arbeidet tok til i misjonærens *hjemland* (i dette tilfelle Norge), er også et emne som vil ligge innenfor rammen.

d. *Prinsipielle* spørsmål eller oversiktsemner, så som: Målet for misjonen, Midler i arbeidet, Misjon og politikk, Selvstendig-gjørelsen av de unge kirkene, Skolen, Legemisjonen osv. Særlig på dette området vil Norsk Tidsskrift for Misjon og boken «Den missionerende Kirke» gi impulser.

e. *Misjonsbiografier* finnes det mange av, og er interessant studiestoff. Det vil også være godt om biografier om hedningekristne personligheter blir studert. Det er kjent nok at slike biografier virker meget inspirerende, og gir oftest også verdi-full kunnskap.

7. Den samtaletekniske side ved studieringen gir lett tilgjengelig litteratur hjelp i. For øvrig blir samtalen først det den skal være gjennom målbevisst trening i gruppen.

8. Særlig unge og yngre vil kunne få misjonssynet åpnet på en god måte ved å behandle misjonsstoff i studieringer. Innen arbeidsgrener som har disse aldersgruppene bør en være oppmerksom på denne arbeidsformen. En har dessuten fordeler ved en omlegging av arbeidet på dette punktet: En trenger ikke være mange for å komme regelmessig sammen, en er ikke avhengig av noen taler utenfra, og er heller ikke avhengig av noe bestemt lokale. Erfaringsmessig får en *ikke færre* med til samværene ved denne arbeidsformen enn ved de tradisjonelle.

Hjelpemidler og studiemateriell

Gruppen bør vende seg til å ha for hånden kart, statistikk, leksikon, en misjonshistorie (som et bibliotek kan skaffe), gjerne en grei religionshistorie og en håndbok for misjon. Egede-Instituttet vil sikkert gi råd om valg av bøker, og sentralbibliotekene vil kunne skaffe den litteraturen som en ikke kan anskaffe selv. Bibliotekene er i det hele meget interessert i å hjelpe studieringer.

Av Norsk Kristelig Studieråds liste over studiemateriell plukker vi ut følgende, som kan ha interesse:

Brevkurs:

Misjonen på Vestmadagaskar, av M. Sæverås.

Ugandamisjonen og dens grunnlegger, av O. Myrstad.

I Mesterens tjeneste blant syke og lidende, av R. Wisløff Nilssen.

Hudson Taylor, av Johan Lid.

Misjonens motiv, mål og midler, Av H. Eika.

Kamerun, av Sverre Oseland.

Misjonen og verdensdommen, Misjonsselskapets vekst i Norge, og Misjonsselskapets historie, av E. Amdahl og E. Birkeli.

Disse er NMS-kurs.

India — eventyrlandet og virkeligheten, av W. Hellinger,

brevkurset ved I. M. Agøy, Santalmisjonen.

Skilnaden mellom jødisk og kristen tro, av A. Holme, Israelmisjonen.

Ungdommen på misjonsmarken, ved Ungdomsmisjonen, NKUF.

De følgende er NLM-kurs:

Fra Paulus til reformasjonen, av E. Osnes.

Fra reformasjonen til William Carey, av Lars Aanestad.

Misjonstanken i GT, av E. Osnes.

Misjonstanken i NT, av K. Rettedal og T. Vågen.

Studiebøker:

Kinas religioner, av K. L. Reichelt, Buddhistmisjonen.

Israel genom tiderna, av J. Jellenek, Israelsmisjonen.

Korstoget mot den kinesiske mur, ved K. Skadberg, NMS.

På oppdagerferd til Det Norske Misjonsselskaps felter, NMS.

Japan og kristen misjon, av Olav Uglem, NLM.

Kampen om grenser, av Asbjørn Aavik, NLM.

Fra hedning til kristen, av A. Hoaas, NLM.

Den missionerende Kirke, av Erik W. Nielsen, Schultz, København.

Studieringer som arbeider med disse kursene og bøkene, kan regne med å få omkring halvparten av utgiftene dekket ved statstilskott. Norsk Kristelig Studieråd kan gi opplysninger om dette, og formidler tilskottet til ringer som har fullført studiet.